

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 18 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Artūro Driuko ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 10 d. paduotu **pareiškėjų A. I. M. ir B. M.** skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Pareiškėjai A. I. M. ir B. M. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjų A. I. M. ir B. M. pareikšimą dėl nuosavybės teisės įgyjimo pagal įgyjamąją senatį fakto nustatymo, suinteresuoti asmenys Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, VĮ „Turto bankas“, Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ministerijos, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, VĮ „Registru centras“, D. K., A. K., D. J., D. M., V. M., G. M., J. D., A. T., R. V., R. V., Š. V., UAB „Embelija“, V. U., A. B., UAB „Litgoras“, UAB „Marinita“, O. K., Lietuvos centrinė kredito unija, UAB „Kustodas“, I. M., I. M. (M.), D. G., J. G., R. V., E. M., E. M., A. P., V. A., V. G., S. (S) G., A. Š., T. K., J. (J.) K., A. J., R. V., I. L., daugiabučio namo savininkų bendrija „Danės liepa“, UAB „Mano Būstas Baltija“, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųtuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėjai kasaciniame skunde nurodo, kad teismai iš jų pareikalavo įrodyti tokias aplinkybes, kurių pareiškėjai negali įrodyti ir neteisingai vertino byloje esančius įrodymus. Pareiškėjai, remdamiesi byloje esančiais įrodymais, argumentuoja, kad ūkinis pastatas yra pastatytas (rekonstruotas) teisėtai, pažymi, kad Valstybės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos savo atsiliepime į pareiškėjų pareikšimą nurodė, jog inspekcija neturi duomenų, kad dėl pareiškėjų nuosavybės teise siekiamų įgyti ūkinių patalpų buvo surašyti kokie nors administraciniai aktai ar priimti administraciniai sprendimai. Byloje esant duomenims apie pagalbinio ūkinio pastato įregistravimą Nekilnojamojo turto registre, tai reiškia prezumpciją, kad ūkinis pastatas, kuriame yra ginčo patalpos, yra teisėtai pastatytame (rekonstruotame) ūkiniame pastate, todėl tiek pirmosios instancijos teismo, tiek ir apeliacinės instancijos teismo argumentas, kad pareiškėjai nepateikė statybos (rekonstrukcijos) teisėtumą patvirtinančių dokumentų, yra nepagrįstas. Byloje nustatyta, kad ūkinis pastatas rekonstruotas 1975 m., t. y. dar iki to laiko, kol pareiškėjai pradėjo naudotis šiame pastate esančiais sandėliukais. Tad pareiškėjai šio ūkinio pastato nestatė ir jo nerekonstravo, todėl neturi ir negali turėti šio pastato statybos (rekonstrukcijos) teisėtumą patvirtinančių dokumentų.

Be to, Klaipėdos apygardos teismas 2020 m. vasario 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e2S-319-460/2020, bylą nagrinėdamas pirmą kartą pažymėjo, kad pirmosios instancijos teismo reikalavimas pateikti įrodymus, jog ūkinės patalpos yra įregistruotos viešame registre yra nepagrįstas, nes to nenumato nei teisės aktai, nei teismų praktika. Pirmosios instancijos teismo, nagrinėjusio bylą iš naujo, įpareigojimas pareiškėjams pateikti įrodymus, kad patalpos pastatuose atitinka nekilnojamojo daikto keliamus reikalavimus, yra perteklinis ir nepagrįstas.

Pareiškėjai nurodo, kad byloje nėra ginčo dėl ginčo patalpų priklausymo valstybei ar savivaldybei, ar dėl ginčo patalpų įregistravimo kito asmens vardu. Visas kitas sąlygas pareiškėjai įrodė. Nei teisės aktai, nei teismų praktika nenumato, kad pareiškėjai turėtų įrodyti ginčo patalpų pastatymo (atsiradimo) teisėtumą. Pareiškėjai nuo 1992 metų rudens kaip savo naudoja ginčo patalpas, jas prižiūri ir jomis rūpinasi ir todėl turėjo pagrįstą ir teisėtą lūkestį šias patalpas įgyti nuosavybėn, remdamiesi įgyjamąją senatį reglamentuojančiomis teisės normomis bei jau priimtais ir įsiteisėjusiais teismų sprendimais analogiškose bylose. Tiek pirmosios, tiek ir apeliacinės instancijos teismams atmetus pareiškėjų pareikšimą, yra neapsaugotas teisėtas lūkestis, kuris pagrįstai susiformavo pagal esančią teismų praktiką.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliama teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Kasacinį skundą atsisakius priimti, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 87 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti A. Z., a. k. (duomenys neskelbtini) 55 (penkiasdešimt penkių) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. liepos 10 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 182.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukaviniene

Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas